

ÅRSRAPPORT 2016

Barn med funktionsnedsättning
om samhällets stöd

Respekt

Strategier

”Jag kan inte riktigt skilja på vad som är min diagnos och vad som är jag”

- Barn är aktiva och kompetenta aktörer som bär på otroligt mycket styrka.
- De har många olika strategier för att hantera hinder i vardagen, omgivningens okunskap och vuxenvärldens fördomar.

- Sofie
” [...] alltså jag ser det på som att man, alltså som att hjärnan är så här en rund procentgrej och man kan inte ha 100 procent på allt, och i och med att jag saknar lite procent på mina läs och skrivsvårigheter, så har jag plats för massa annat där.”
- Josef
”Så säger någon: Nej, det kommer inte gå bra, du kommer inte komma in på det. Då blir jag ledsen.”
- Maja
”Det är ju inte så att det är någon jävla ursäkt för att bete sig hur som helst heller, det är ju ändå, man ska inte skylla på sin adhd för att man blir arg eller liksom vad som helst bara för att nån retar upp en.”
- Leo
”Då gjorde jag två skisser, den ena var situationen som hände, och den andra vad hon kunde ha gjort istället. Jag tror hon förstod ganska bra.”

Våra förslag till förändring

- Tydliggör barns rättigheter i den nationella strategin för funktionshinderspolitiken.
- Utred hur barns rätt till information och delaktighet kan stärkas i lagstiftningen.

Stöd

A

”Barn vet inte alltid vad som är bra för dem själva, men det vet inte vuxna heller. Jag tror man behöver föra någon slags dialog.”

- Barn med funktionsnedsättning är ofta i behov av stöd för att kunna leva ett så självständigt liv som möjligt.
- Men de får alltför sällan vara delaktiga i viktiga beslut som påverkar deras liv.
- Det betyder att det stöd de har rätt till inte alltid fungerar på det sätt som är bäst för dem.

- Josefine
”Hon fick alltså personalen där mer insatt i diagnoserna än vad dom var innan. Det var liksom min mamma som lärde dom, vad är Asperger.”
- Jack
”Föräldrarna vet inte vad dom ska göra, dom har ingen kunskap över huvud taget om dövhet och teckenspråk. Och då så är det såklart att dom vill lita på den första personen dom träffar i en profession och det är läkaren. Att man då inte säger att det finns en dövskola, man kan lära sig teckenspråk, det finns en rik dövkultur.
- En flicka
”När dom kommer till mig och berättar det, att dom har bestämt det, dom säger inte: Tycker du att det är en bra idé? ’Vi har bestämt att nu ska vi vara två på toaletten med dig varje gång du går på toaletten.’ Vem har bestämt det?”
- Linus
”Man tror att man alltid har någon som hjälper ens föräldrar... Någon som hjälper, någon fru, eller släktingar, men min pappa har ingen hjälp. Ingen.”

Våra förslag till förändring

- Stärk stödet till barnens föräldrar genom samordnare och utbildning.
- Samordnaren ska informera om barnets rättigheter, vilka stödinsatser som kan erbjudas och förmedla kontakt till stödinsatserna.
- Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) bör få i uppdrag att ta fram ett föräldrastöd riktat specifikt till denna grupp föräldrar.

Skolan

”Vad jag hade velat få reda på är vilken slags hjälp det finns att få”

- Att få stöd och hjälp i skolan tar lång tid och kräver stora ansträngningar från både barn och deras föräldrar.
- Skolan är ansvarig för att den ska vara tillgänglig för barn med funktionsnedsättning.
- Men barns röster visar att verkligheten ofta ser annorlunda ut.

- Maja
”Att kanske lärarna faktiskt hade hjälpt mig mer alltså, faktiskt lite så, gjort någonting lite tidigare och inte liksom efter flera år, så. Det hade varit ... nog det bästa tror jag. Och kanske sätta mig i en mindre klass eller liksom. Det hade nog varit bra. När jag var så liten typ, då hade jag ju ändå liksom kommit i fatt det och liksom ändå lärt mig som alltså som jag skulle.”
- Selma
Som tjej och ha adhd, alltså det är ju, ingen tror ju på en. [...] Alla var så här 'oj, hade du det' efteråt, för att man skriker inte och man slåss inte och man, alltså det är många killar som är utagerande och väldigt impulsiva medan man som tjej [...] Alltså tjejer har ändå ofta att dom presterar bättre i skolan.”
- En pojke
”Tänkte jag 'yes, nu har jag äntligen kommit rätt'.”
- Alma
”En sak jag tänkte på, just det om jag fått ändra någonting så hade jag ändrat så att lärare har lite mer kunskap om diagnoser, för det är inte alltid föräldrar tänker på varför deras barn mår dåligt och så där. Om en lärare som ser barnen väldigt mycket, om dom hade bättre insikt i barn som autism och så där, då kanske dom kan ta kontakt och få en diagnos, det tror jag hade underlättat för många.”

Studie om särskilt stöd i skolan

- Svar från 1 115 rektorer på kommunala och fristående grundskolor
- En tredjedel anser att det är svårare att ge stöd till elever med NPF. Orsakerna är låg kompetens, skolan saknar arbetssätt och rutiner, samarbetet med extern expertis är svårt.
- Hälften missar ge allmän info till elev/vårdnadshavare.
- En fjärdedel av rektorerna nämner bristande stöd från huvudmannen som ett problem.
- En fjärdedel anser att skolan inte har tillräckligt med ekonomiska resurser för sitt arbete med särskilt stöd.

Våra förslag till förändring

- Följ upp kunskapsresultat och möt barn med förväntningar.
- Skärp kompetenskraven för professionella som arbetar med barn.
- Förbjud skolor att neka barn plats på grund av funktionsnedsättning.

Våld

!

”Det var mobbing både från elever och lärare”

- Barn med funktionsnedsättning utsätts oftare för kränkningar och trakasserier än andra barn.
- De blir slagna, utsatta för psykiskt våld, retade och utfryssta. Det gör dem oroliga, ledsna, otrygga, rädda, besvikna och arga.
- Samtidigt finns det brister i skolornas arbete mot kränkande behandling.

- Jens
”Det finns ju dom som tycker att det är roligt att reta folk som har någon typ av sånt funktionshinder.”
- En flicka
”Ibland kör dom bara in mig i klassrummet per automatik, och min kropp mår väldigt dåligt av det, så dom tar inte särskilt mycket hänsyn till oss.”
- Moa
”I grundskolan var jag väldigt mobbad, dom retade mig och gjorde saker som dom visste skulle få mig stressad eller ledsen. Det var så mysigt att komma till skolan här, för alla hade haft den här känslan av att vara mobbade eller utstöttade.”
- En flicka
”Dom sa det räcker inte eller nånting sånt. Jag har glömt vilket ord dom använde men... det är inte tillräckligt allvarligt eller nåt sånt.”

Våra förslag till förändring

- Den nationella strategin för funktionshinderspolitiken måste uppmärksamma barn med funktionsnedsättnings utsatthet för våld i nära relation.
- Barn med funktionsnedsättning ska inte ha sämre skydd än andra barn mot kränkningar i skolan.
- Elevhälsan ska vara tillgänglig på barns villkor.
- Förbjud isolering av barn i samhällsvården.

3 minuter bikupa

Prata med din granne.

- Vilka är de viktigaste utmaningarna i din verksamhet?
Och hur kan man ta sig an dem?